

JUSTITS MINISTERIET

Dato: 25. februar 2021
Kontor: Kontoret for Organiseret
Kriminalitet
Sagsbeh: Kasper Lyngé Dissing
Sagsnr.: 2021-0035-0199
Dok.: 1788776

UDKAST TIL TALE

**til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål Z
fra Folketingets Retsudvalg den 25. februar 2021**

Samrådsspørgsmål Z:

Vil ministeren oplyse om, hvornår SØIK (Bagmandspolitiet) forventer at afslutte efterforskningen i Meld og Feld sagen, og vil ministeren tilkendegive, om der er en forældelsesfrist på sagen og i bekræftende fald, om OLAF-undersøgelsen i EU er indbefattet af selvsamme frist? Og vil ministeren endvidere tilkendegive sit syn på, om regeringen finder det rimeligt, at en sag med så stor offentlig bevågenhed, som tilfældet er, nu efterforskes på sjette år, uden at den/de anklagede ved noget om, hvornår man forventer at kunne afslutte efterforskningen og enten bringe sagen for retten eller henlægge den?

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Jens Rohde (UFG).

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

[Indledning]

1. Tak for ordet og tak for spørgsmålet, som handler om den såkaldte Meld og Feld-sag.

Meld og Feld-sagen handler om mulig misbrug af EU-midler, herunder om der i regi af partiet MELD og fonden FELD er afgivet urigtige eller vildledende oplysninger for at opnå uberettiget udbetaling af støtte til afholdelse af EU-relaterede arrangementer, kampagner mv.

Som I ved, er der tale om en sag, der er under efterforskning af SØIK [Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet].

Det sætter nogle helt klare begrænsninger for, hvad jeg kan oplyse om sagen. Det håber jeg, at udvalget har forståelse for.

Jeg vil derfor i dag kort redegøre for udsigten til en afklaring i sagen. Og så vil jeg sige lidt om SØIK's efterforskning af Meld og Feld-sagen og forældelsesfrister.

Til sidst vil jeg forholde mig mere generelt til sagsbehandlingstiden i straffesagskæden.

[Hvornår afsluttes efterforskningen]

2. Så hvornår afsluttes efterforskningen? SØIK har oplyst, at efterforskningen forventes at være afsluttet i første halvår 2021. Det oplyste jeg også Retsudvalget om tilbage i januar, og det har ikke ændret sig siden.

Og jeg kan tilføje, at SØIK har oplyst til Justitsministeriet, at sagens parter løbende modtager oplysninger om sagens status.

[Hvilke efterforskningsskridt er gennemført]

3. Jeg har også for nylig sendt et svar til Retsudvalget om, hvilke efterforskningsskridt SØIK har gennemført, men jeg vil lige kort ridse det op her.

SØIK har foreløbigt foretaget 14 afhøringer i Danmark og udlandet, herunder 3 genafhøringer.

Efterforskningen har endvidere givet anledning til at fremsætte en række anmodninger om bistand til efterforskningen over for både Europa-Parlamentet og syv forskellige lande i og uden for EU.

Flere af disse anmodninger afventer fortsat gennemførelse i udlandet, herunder anmodninger om bistand til gennemførelse af yderligere vidneafhøringer.

SØIK har også oplyst, at restriktionerne på grund af COVID-19 i flere tilfælde har vanskeliggjort SØIKs efterforskning uden for Danmarks grænser.

Endelig har SØIK indhentet et meget omfattende sagsmateriale. Og sagens parter har ligeledes indleveret et meget omfattende sagsmateriale. Alt dette materiale skal SØIK selvfølgelig gennemgå grundigt.

[Forældelse]

4. Hvis vi så vender os til spørgsmålet om forældelse, så kan jeg i forhold til den konkrete sag sige, at EU's særlige svigenhed, OLAF, besluttede at indlede en undersøgelse af sagen i december 2015.

OLAF afsluttede undersøgelseerne i oktober 2019, hvor SØIK så modtog sagen og kunne begynde at efterforske. Det er jo så omkring 1 år og 4 måneder siden. Forud herfor havde SØIK i en længere periode bistået OLAF i OLAF's undersøgelse af sagen.

Så det er lidt over fem år siden, at det hele startede, og SØIK har oplyst til Justitsministeriet, at SØIK er meget opmærksom på forældelsesfristerne i sagen.

5. Mere generelt kan jeg sige, at reglerne om forældelse i straffesager er indrettet på den måde, at forældelsesfristen som det klare udgangspunkt løber fra det tidspunkt, gerningen er ophørt.

Længden af forældelsesfristen afhænger af, hvilken type kriminalitet der er tale om. Kort sagt – jo højere straffesamme, des længere forældelsesfrist. Og i den meget alvorlige ende er der også nogle bestemte forbrydelser, der ikke forældes.

6. Og endelig er systemet indrettet på den måde, at når en person sigtes, afbrydes forældelsesfristen. Det vil sige, at den som udgangspunkt ikke løber længere.

Det er det, der gør, at en lang sagsbehandlingstid hos f.eks. politiet eller anklagemyndigheden ikke nødvendigvis betyder, at sagen forældes.

Og her vil jeg også lige minde om, at nogle sager jo også trækker i langdrag, fordi den sigtede ikke bidrager til at oplyse sagen eller prøver at unddrage sig retsforfølgning. Og det er jo åbenlyst, at man ikke skal kunne snyde sig til, at ens kriminelle handlinger forældes.

Herudover er der også komplekse sager, der tager lang tid. For eksempel hvis sagen skal efterforskes over landegrænser. Det kan være særdeles tidskrævende. Men i nogle sager er det jo nødvendigt.

[Hvad mener ministeren om sagsbehandlingstiden]

7. Endeligt bliver jeg spurgt ind til, hvad jeg som justitsminister mener om sagsbehandlingstiden.

Den konkrete sag har jo været under behandling først – ganske længe – hos OLAF fra december 2015 til oktober 2019 og siden hos SØIK fra oktober 2019 til i dag.

SØIK kategoriserer sine sager i forhold til den forventede sagsbehandlingstid som mindre sager, store sager og meget store sager.

Meld og Feld-sagen er af SØIK betegnet som en stor sag, hvor sagsbehandlingstiden forventes at være mellem 90 dage og 2 år. Det skal bl.a. ses i lyset af, at SØIK skal foretage en række efterforskningskridt, som erfaringsmæssigt er tidskrævende.

8. Jeg tror, at man nemt kan komme til at tro, at OLAF havde lavet alt arbejdet for SØIK, og sagen derfor kan løses meget hurtigt. Men sådan forholder det sig ikke.

SØIK har skullet overveje sagen i en dansk strafferetlig kontekst, og det har blandt andet krævet en række nye afhøringer og genafhøringer, herunder i udlandet.

De afhøringer, hvor SØIK assisterede OLAF, blev gennemført under iagttagelse af den danske retsplejelovs regler herom, men OLAF bestemte, hvad afhøringer skulle handle om, og det har ikke i alle tilfælde været dækkende for det behov for oplysninger, der har været i SØIK's efterforskning af sagen.

Som jeg nævnte tidligere har SØIK også måttet fremsætte en række anmodninger om bistand til efterforskningen over for både Europa-Parlamentet og syv forskellige lande i og uden for EU. Og så har COVID-19 gjort den samlede proces mere tidskrævende end umiddelbart forventet.

9. Jeg vil ikke udtale mig yderligere om sagsbehandlingstiden i den konkrete sag. Jeg vil dog meget gerne dele mine tanker om sagsbehandlingstiden i straffesagskæden. Det er nemlig et emne, som har topprioritet for mig.

Jeg mener, at behandling af straffesager skal være så effektiv som muligt. Og det er min klare ambition som justitsminister, at sagsbehandlingstiden skal ned.

Kriminelle skal mærke, at deres handlinger har konsekvenser. Ofre skal se retfærdigheden ske fyldest inden for en rimelig tid. Og er der ikke hold i en sag, så skal den selvfølgelig droppes. Det er helt grundlæggende i et retssamfund.

Men det er lettere sagt end gjort. For opklaringen af kompliceret kriminalitet tager tid. Og der er heller ingen tvivl om, at der er et stort pres på myndighederne i straffesagskæden. Men vi har taget et vigtigt første skridt med den nye flerårsaftale, som de fleste af jer var med til at indgå før jul.

10. Konkret styrker vi straffesagsbehandlingen i politiet og anklagemyndigheden med ca. 310 ekstra årsværk i løbet af aftaleperioden.

På baggrund af den styrkelse er der opstillet konkrete målsætninger for straffesagsbehandlingen: Sagsbunke i politiet og anklagemyndigheden skal reduceres med henholdsvis 20 og 30 pct. i løbet af aftaleperioden.

Og i mindst 70 pct. af straffesager skal der træffes afgørelse af tiltaleespørgsmålet inden for 260 dage i 2021-2022 og inden for 250 dage i 2023. Til sammenligning var sagsbehandlingstiden i 70 pct. af sagerne 287 dage i 1. halvår 2020.

Og så vil jeg lige fremhæve, at der de seneste år er sket en væsentlig styrkelse af SØIK. Fra 2018 til 2020 blev der tilført 63 ekstra årsværk – det betyder et samlet gennemsnitligt antal årsværk på 194 i 2020.

Herudover er der indlånt 10 ekstra medarbejdere til SØIK til at håndtere nogle særligt store sager. Det giver samlet 204 årsværk i slutningen af 2020.

Og med flerårsaftalen styrker vi også indsatsen med at opspore og beslaglægge udbytte fra kriminalitet og indrivelse af gæld til staten ved at udvide sporingsgruppen i SØIK med 10 årsværk.

11. Regeringen har også taget de første skridt til at forbedre ressourcesituationen ved domstolene. I 2020 afsatte vi 7 mio. kr. til at ansætte flere dommere. Og med finansloven i år tilfører vi 13,3 mio. kr. årligt frem mod 2023, så vi kan få has på de sagsbunker, der er opstået som følge af nødberedskabet ved domstolene i foråret.

Regeringen vil også i denne folketingssamling fremsætte et lovforslag til ændring af bl.a. retsplejeloven, som indeholder en bred vifte af initiativer, der overordnet har til formål at nedbringe sagsbehandlingstiden særligt ved domstolene.

[Afslutning]

12. Men vi – og det anerkender jeg fuldt ud – er ikke i mål endnu. Det bliver et langt og sejt træk at nedbringe sagsbehandlingstiden på tværs af hele straffesagskæden.

Jeg glæder mig til, at de nye tiltag fra flerårsaftalen kommer ud at leve i virkeligheden. Og jeg håber, at vi i fællesskab kan fortsætte det gode samarbejde om at få sagsbehandlingstiderne bragt ned. Det skylder vi danskerne, og det skylder vi retssamfundet.

Tak for ordet.